

PYTANIA JAWNE 2025
skrótowo
„Pan Tadeusz”
A. Mickiewicz

Czym dla człowieka mogą być wspomnienia? Omów zagadnienie na podstawie „Pana Tadeusza” Adama Mickiewicza. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.

INSPIRUJĄCY CYTAT

„(...) wspomnienia to dziwna rzecz. Czasami są całkiem realne, ale czasami stają się tym, czym chcemy, żeby były (...).”

**Nicholas Sparks,
„Dla Ciebie wszystko”**

KONTEKST KULTUROWY

**Obraz
Jacka Malczewskiego,
„Jacek nad stawem”**

Tym razem wspomnieniami do czasów dzieciństwa powraca malarz, Jacek Malczewski. Na obrazie przedstawił siedzącego na łodzi chopca czytającego książkę. Nawiązując do biografii malarza, należy wspomnieć, że w 1867 r. wyjechał on na wieś w województwie mazowieckim, gdzie wraz z kuzynami przygotowywał się do nauki w krakowskim gimnazjum. Jego nauczycielem był wówczas Adolf Dygasiński. Wycinek swego życia Malczewski uwiecznił na obrazie. Dzieło podkreśla związek malarza z miejscem. Chłopca ukazanego na obrazie otacza kolorowy ogród, z tyłu którego dostrzegamy rozświetlony słońcem dom oraz inne zabudowania. Ciepłe barwy oddają spokój oraz radość spędzonego tam czasu. Malarz wspomina to miejsce z sentymentem, a być może nawet tęsknotą.

Plan wypowiedzi ustnej

1. Wstęp

Motyw wspomnień pełni bardzo ważną funkcję w literaturze, ponieważ pozwala twórcom na powrót do przeszłości. Podkreśla emocje i uczucia bohaterów. Buduje także napięcie i tworzy kontrast między przeszłością a terażniejszością. Świat dzieciństwa często jawi się jako piękna baśń.

2. „Pan Tadeusz” A. Mickiewicza

- Inwokacja - prośbą do Matki Boskiej o możliwość duchowego powrotu do ojczyzny;
- Soplicowo wspomnieniem czasów lat dzieciństwa;
- idealizacja kraju lat dziecinnych.

3. Kontekst literacki:

- „Treny”, J. Kochanowski- wspomnienia utraconej córki budzą ból i rozpacz cierpiącego ojca;
- „Ocalony”, T. Różewicza - wspomnienie traumatycznych doświadczeń czasu wojny, które wpłynęły na życie podmiotu lirycznego;
- „Miejsce”, A. Stasiuka- stara cerkiew symbolem kultury łemkowskiej i wspomnieniem dawnych czasów.

4. Kontekst kulturowy:

Obraz Jacka Malczewskiego, „Jacek nad stawem” - wspomnienie pobytu malarza we wsi Wielgie.

5. Wnioski

Uważam, że wspomnienia pozwalają oddać stan emocjonalny i psychiczny postaci literackich. Mogą być one zarówno bolesne, jak i radosne, ale za każdym razem nadają fabule większą głębię i znaczenie.